

รายวิชา คณิตศาสตร์

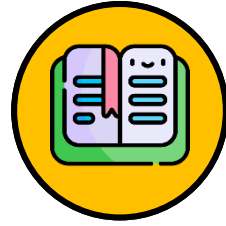
รหัสวิชา ค11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์
การบวกและประโยคสัญลักษณ์การลบ (1)

ครูผู้สอน ครูจีรวุฒิ ภัคดี

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า
ในประโยคสัญลักษณ์การบวก
และประโยคสัญลักษณ์การลบ
(1)

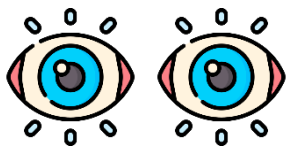
จุดประสงค์การเรียนรู้

หาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์
การบวกและประโยคสัญลักษณ์การลบของ
จำนวนสองหลักกับจำนวนหนึ่งหลัก

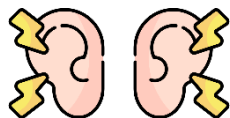

ข้อตกลงในการเรียน

สองตาดู

สองหูฟัง

สมองคิด

มีสติ

ไม่เข้าใจให้ถาม

กลับบ้านทบทวน

เรียนรู้อย่างฉลาด

เฮ้ เฮ้ เฮ้

ทบทวน

ความสัมพันธ์ของการบวก
และการลบ

ให้นักเรียนช่วยกันเติมตัวเลขลงใน พร้อมให้เหตุผล

$$15 + 60 = 75$$

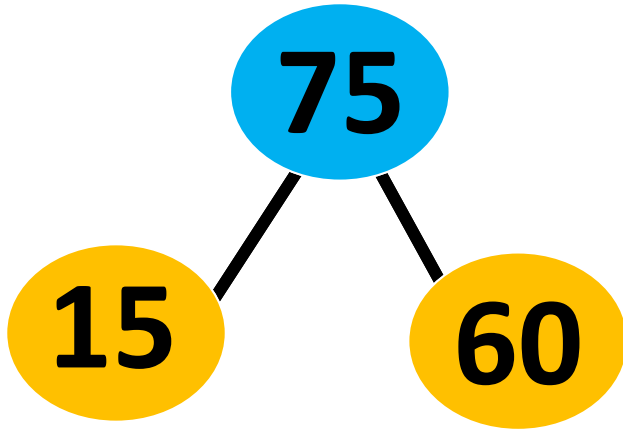
$$75 - 15 = \square$$

$$75 - 60 = \square$$

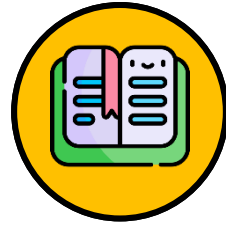
ความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

$$15 + 60 = 75$$

$$75 - 15 = 60$$

$$75 - 60 = 15$$

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าของ
ประโยคสัญลักษณ์การบวกและ ประโยค
สัญลักษณ์การลบของจำนวนสองหลัก
กับจำนวนหนึ่งหลัก

ต้นกล้ามีเงิน 57 บาท ต้องเก็บเงินอีกกี่บาท
จึงจะซื้อรถเด็กเล่นในราคา 65 บาท ได้พอดี

ประโยคสัญลักษณ์

$$57 + \square = 65$$

มาช่วยกันหาค่าของตัวไม่ทราบค่ากันค่ะ

นับต่อทีละ 1

จาก 57 เป็น 58 59 60 61 62 63 64 65

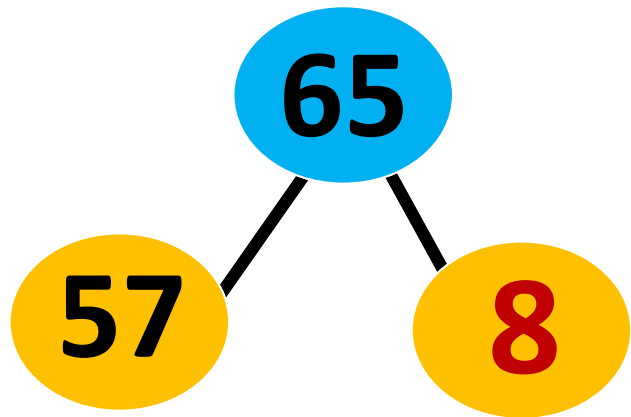
นับได้ 8 ครั้ง

จะได้ $57 + 8 = 65$

ดังนั้น ต้นกล้าต้องเก็บเงินอีก 8 บาท จึงจะซื้อรถเด็กเล่นได้พอดี

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$57 + \square = 65$$

จะได้

$$65 - 57 = 8$$

$$57 + 8 = 65$$

ดังนั้น ต้นกล้าต้องเก็บเงินอีก 8 บาท จึงจะซื้อรถเด็กเล่นได้พอดี

$$79 + \square = 83$$

นับต่อทีละ 1

จาก **79** เป็น **80** **81** **82** **83**

นับได้ 4 ครั้ง

จะได้

$$79 + 4 = 83$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$79 + \square = 83$$

จากความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$83 - 79 = \square 4$$

จะได้

$$79 + 4 = 83$$

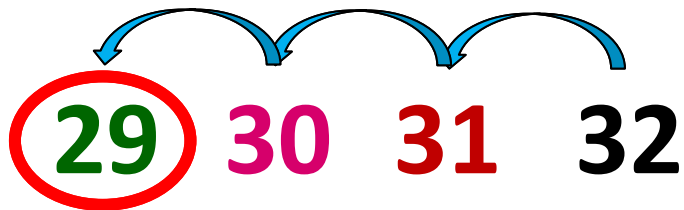

$$32 - \square = 29$$

นับถอยหลังทีละ 1

นับได้ 3 ครั้ง

จะได้

$$32 - 3 = 29$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$32 - \square = 29$$

จากความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$32 - 29 = \boxed{3}$$

จะได้

$$32 - 3 = 29$$

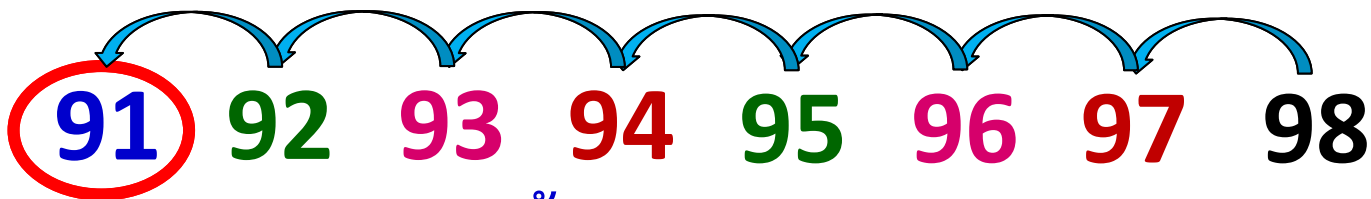

$$98 - \square = 91$$

นับถอยหลังทีละ 1

นับได้ 7 ครั้ง

จะได้

$$98 - 7 = 91$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$98 - \square = 91$$

จากความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$98 - 91 = \square 7$$

จะได้

$$98 - 7 = 91$$

$$+54 = 63$$

นับต่อทีละ 1

จาก 54 เป็น 55 56 57 58 59 60 61 62 63

นับได้ 9 ครั้ง

จะได้

$$9 + 54 = 63$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$\square + 54 = 63$$

จากความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$63 - 54 = \square 9$$

จะได้

$$9 + 54 = 63$$

$$- 7 = 75$$

แก้ปัญหาโดยการเดาและตรวจสอบ

เดาว่าน่าจะเป็น 80

ตรวจสอบ $80 - 7 = 73$

ผลลบน้อยกว่า 75 ดังนั้น ต้องมากกว่า 80

โดยนักเรียนอาจคิดว่า
จำนวนที่เป็นตัวตั้ง
ควรมากกว่า 75
ซึ่งเป็นผลลบ

$$- 7 = 75$$

แก้ปัญหาโดยการเดาและตรวจสอบ

เดาว่าน่าจะเป็น 84

ตรวจสอบ

$$84 - 7 = 77$$

ผลลบมากกว่า 75 ดังนั้นต้องน้อยกว่า 84

โดยนักเรียนอาจคิดว่า
จำนวนที่เป็นตัวตั้ง
ควรมากกว่า 75
ซึ่งเป็นผลลบ

$$- 7 = 75$$

แก้ปัญหาโดยการเดาและตรวจสอบ

เดาว่าน่าจะเป็น 82

ตรวจสอบ $82 - 7 = 75$

ได้ผลลบบตามที่กำหนด

ดังนั้น $82 - 7 = 75$

โดยนักเรียนอาจคิดว่า
จำนวนที่เป็นตัวตั้ง
ควรมากกว่า 75
ซึ่งเป็นผลลบบ

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$\square - 7 = 75$$

จากความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$75 + 7 = \boxed{82}$$

จะได้

$$82 - 7 = 75$$

ให้นักเรียนช่วยกันหาค่าของตัวไม่ทราบค่า

1)

$$+45 = 54$$

ให้นักเรียนช่วยกันหาค่าของตัวไม่ทราบค่า

2)

$$- 9 = 29$$

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 2.18

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 2.18 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

1 เติมตัวเลขแสดงจำนวน

1) $79 + \square = 82$

หาคำตอบโดยการนับต่อทีละ 1 จาก _____

จะได้ 80 81 82 นับได้ _____ ครั้ง

ดังนั้น $79 + \underline{\hspace{2cm}} = 82$

2) $71 - \square = 67$

หาคำตอบโดยการนับถอยหลังทีละ 1 จาก _____

จะได้ 67 68 69 70 71 นับได้ _____ ครั้ง

ดังนั้น $71 - \underline{\hspace{2cm}} = 67$

3) $\square + 37 = 44$

หาคำตอบโดยการนับต่อทีละ 1 จาก _____

จะได้ 38 39 40 41 42 43 44 นับได้ _____ ครั้ง

ดังนั้น $\underline{\hspace{2cm}} + 37 = 44$

แบบฝึกหัด 2.18

เรื่อง การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า
ในประโยคสัญลักษณ์การบวกและ
ประโยคสัญลักษณ์การลบ (1)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

แบบฝึกหัด 2.18

1) เติมตัวเลขแสดงจำนวน

$$1) 79 + \square = 82$$

หาคำตอบโดยการนับต่อทีละ 1 จาก _____

จะได้ 80 81 82 นับได้ _____ ครั้ง

$$\text{ดังนั้น } 79 + \underline{\hspace{2cm}} = 82$$

$$2) 71 - \square = 67$$

หาคำตอบโดยการนับถอยหลังทีละ 1 จาก _____

จะได้ 67 68 69 70 71 นับได้ _____ ครั้ง

ดังนั้น $71 - \underline{\hspace{2cm}} = 67$

$$3) \square + 37 = 44$$

หาคำตอบโดยการนับต่อทีละ 1 จาก _____

จะได้ 38 39 40 41 42 43 44 นับได้ _____ ครั้ง

ดังนั้น $\underline{\hspace{2cm}} + 37 = 44$

2 แสดงวิธีคิดโดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$1) 25 + \square = 33$$

$$33 - 25 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } 25 + \underline{\quad} = 33$$

$$2) 56 + \square = 62$$

$$62 - 56 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } 56 + \underline{\quad} = 62$$

$$3) 84 - \square = 79$$

$$84 - 79 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } 84 - \underline{\quad} = 79$$

$$4) 92 - \square = 83$$

$$92 - 83 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } 92 - \underline{\quad} = 83$$

$$5) \square + 5 = 41$$

$$41 - 5 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } \underline{\quad} + 5 = 41$$

$$6) \square + 4 = 73$$

$$73 - 4 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } \underline{\quad} + 4 = \underline{73}$$

$$7) \square - 7 = 65$$

$$65 + 7 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } \underline{\quad} - 7 = 65$$

$$8) \square - 7 = 27$$

$$27 + 7 = \underline{\quad}$$

$$\text{ดังนั้น } \underline{\quad} - 7 = 27$$

3 แสดงวิธีคิด

$$1) 23 + \square = 32$$

คิดจาก

$$32 - 23 = \square$$

ดังนั้น $23 + \square = 32$

$$2) \square + 6 = 42$$

คิดจาก

$$42 - 6 = \square$$

ดังนั้น $\square + 6 = 42$

$$3) 78 - \square = 71$$

คิดจาก

.....

.....

.....

.....

ดังนั้น $78 - \square = 71$

.....

$$4) \square - 9 = 58$$

คิดจาก

.....

.....

.....

.....

ดังนั้น $\square - 9 = 58$

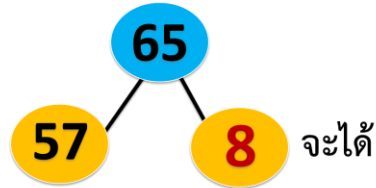
.....

สรุป

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าของ
ประโยคสัญลักษณ์การบวก และ
ประโยคสัญลักษณ์การลบ อาจ
ใช้วิธีการนับต่อ การนับถอยหลัง
การเดาและตรวจสอบ หรือใช้
ความสัมพันธ์ของการบวกและ
การลบ

$$57 + \square = 65$$

$$65 - 57 = 8$$

$$57 + 8 = 65$$

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า
ในประโยคสัญลักษณ์การบวกและ
ประโยคสัญลักษณ์การลบ (2)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

